

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I U TUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. —

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBĆIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, subota 21. studenoga 1914.

BR. 155

U Srbiji.

Povoljno napredovanje.

BEČ, 20. studenoga. O položaju na južnom ratištu javlja se službeno:

Dne 20. ov. mj. vodjeni su djelomični bojevi na čitavom frontu.

Napadaj naš na utvrđeni položaj kod Lazarevca, napreduje povoljno.

Jučer smo zarobili sedam časnika i 660 vojnika.

Vrijeme je nepovoljno. Na visovima snijeg je visok čitav jedan metar. Nizine su poplavljene.

OPSADA PRZEMYSŁA.

PORAZ RUSA.

BEČ, 20. studenoga. Službeno se saopćuje:

Pred Przemyslom je neprijatelj pokušao, da jače svoje sigurnosne čete primakne bliže južnom frontu utvrde. Ovaj neprijateljski pokušaj bio je odmah odbiven, te je pri tom neprijatelj pretrpio teške gubitke.

U Rusiji.

BERLIN, 20. studenoga. Službeno se saopćuje o položaju na ratištu u Rusiji:

Preko Glave i Lehnoš uzmičući dijelovi neprijateljskih četa nastavili su svoj uzmak.

Južno od Plocka naš napadaj napreduje.

U bojevima oko Lodza i istočno od Čenstohova odluka još nije pala.

BEČ, 20. studenoga. Službeno se saopćuje:

I jučer su naše savezne vojske u ruskoj Poljskoj imale svugdje uspješna. Odluka još nije pala.

Broj zarobljenih Rusa sve više raste.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 20. studenoga. Službeno se saopćuje:

U zapadnoj Flandriji i u sjevernoj Francuskoj nikakve bitne promjene.

Francuski napadaj kod Combresa bio je odbiven.

Podpisujemo ratni zajam!

Sveta stvar, za koju braća naša na poljanama bojnim krv liju, traži daljnjih novčanih sredstava. Država u tu svrhu raspisuje ratni zajam. Ovim se pruža prilika imućnijim slojevima pučanstva, svima koji imaju prištedjenih 100 kruna, da posluže plemenitoj svrsi i da svoj novac koristanosno ulože, pošto će ratni zajam nositi 5 1/2 %.

Šibenik će i u ovome, kako je u svim dosadanjim prigodama, pokazati da vrši svoju dužnost, a nadamo se, da će i pokrajina dati izljeva svojim patriotskim osjećajima. Općina Šibenska otvorila je prva, a sada, slijedimo svi njen primjer!

Koncertat Mazzoleni-Pattiera.

19 XI. 1914.

Drugi koncertat u korist „Crvenog Križa“ bio je zaista od umjetničke ljepote prvog reda i dostojan da figurira i u prvim centrima, gdje je umjetnost prosudivana kudikamo većim i dubljim kriterijima nego li kod nas, kriterijima pravog ideala ljepote, pošto gdjica Mazzoleni i gosp. Pattiera umjetnici su, koji mogu da budu na čast i slavu našem narodu.

Gdjica Mazzoleni prekrasnim glasom i izvrsnom umjetnošću stekla je u malo godina mjesto među najodličnijim umjetnicama, najglasovitijima i koje su najviše obožavane od najinteligentnije publike Europe i Amerike.

Za nas je bio baš duševni užitek, kada smo još jednom mogli da se divimo njenom pjevanju, koje uzbuđuje dušu i zanosi. Majstorska umjetnost, kojom gospodjica Mazzoleni, osobito gibokoćom glasa i pjevanjem sad prelijepajućeg se poluglusa sad punom i toplinom glasa bučno razlijeva jućeg se u notama oštrim a snažnog u notama srednjim, kako je od pjevala veliku ariju „Cielu azzurri“ Verdijeve „Aide“, jedni od najljepših stranica melodramskog modernog kazališta, dala nam je upravo visinu svog pjevanja i svog dramatskog akcenta, koje, bez pozorišnog namještanja nužno za umjetničku cjelinu onog bisera lirike umjetnosti, umjetnica je nadoknadila na koncertu osobitim prelijepanjem svog izvrsnog glasa. Tehniku, naskroz oprečnu, prozračnu interpretacijom upravo liricom, pokazala je umjetnica u prekrasnoj barkaroli „Sogni e canti“ od maestra Mazzone,

koja je ganula slušateljstvo. Tako i u glasovitoj romanci Butterfly, koju je umjetnica na opći zahtjev nadodala, finosom svog glasa znala je izraziti lirizam bijedne japanke, da gane do suza.

O tenoru gosp. Pattieri, kojemu je otvorena sjajna umjetnička budućnost, pisali smo dosta, a i danas opetujemo, da od njega očekujemo mnogo. Timbar njegovog glasa, sličan Carusovu timbru, izmedju najboljih je i od takovih koji zaista zanose svako općinstvo i svakoga potrese. Timbar i snaga njegova glasa, kao i njegova inteligencija, pribavit će mu veliku karijeru. Do njega je, da brižno čuva ova svoja sredstva, koja mu može svaki umjetnik zavidjeti. — Nakon svake tačke u ovom drugom koncertu, koliko poslije romancije „Da sam bogat“ od našega Hatzea, interpretirane liričkim impulsom, dostojanstvom i čuvstvom upravo plemenitim i takovim, da idealiziraju umjetničke intencije ženjalnog našeg hrvatskog glazbenika, toliko i nakon melodične i romantične arije „Cielo e mar“ Ponchiellie „Giocondo“, u kojoj se osobito istaknuo akutnim snažnim notama, tako lijepim u svojoj punoći, kao i u pripovijesti o Gralu Wagnerovog „Lohengrina“, koju je nadodao na opći zahtjev, svugdje je umjetnik izazvao entuzijazam publike, koja nije prestajala akklamacijom i ovacijama.

U ovom koncertu naši umjetnici priuštiti nam nasludu i raskošje glasovitim dvopjevom iz trećeg čina Puccinijeve „Tosca“, karaktera sentimentalnog i liričnog, izvedenim umjetnošću i snagom glasa, da je općinstvo uzbuđilo u ekstazu, u delirij. Osobito u finalu, kada se njihovi glasovi, kao dvije srodne zaljubljene duše, prelijevaju usponom a vuci scoperte u savršeno pjevanje ponajizvrstnijeg, i radi sklačta boja i radi savršenog zvuka, bilo je nešto kao u nadnaravskim sferama, kamo su umjetnici i nehotiče zanijeli one koji imali sreću da ih čuju.

Jednaki efekt, na polju još dramatičnijem i još uzvišenijem, imao je i još glasovitiji dvopjev iz trećeg čina Verdijeve „Aide“, koji je bio izveden i na prvome koncertu, a sada na opći zahtjev opetovan kao zadnja točka drugog dijela koncerta. Ova je točka bila i ovaj put clou produkcije, te su umjetnici, baš uzvišenom umjetnošću, fuzijom i snagom svojih glasova, znali stvoriti takove efekte pjevačke i dramske umjetnosti, da je slušateljstvo imalo podpunu iluziju prizora, izvedenog snagom njihova akcenta tako, da je zanos bio opći, udiviljenje neslavljivo.

Orhestrat, pod upravom izvrstnog maestra gosp. Petra Zuliani, sastavljen od gradjanskog elementa, i ovaj put odlikovao se je preciznošću fuzije izvrstno disciplinirane i osobitim koloritom u svakoj tački. Koliko bračna koracnica glasovitog Mendelssohna, pisana za Shakespearovu komediju „San ljete noći“, toliko i potpurni iz Puccinijeve „Tosca“, vanredno se sviđuje općinstvu te su bili nagradjeni zasluženo aplauzom. Gradjanstvo ostaje harno maestru gosp. Zuliani-u na odličnoj njegovoj vještini i na trudu koje je posvetio u zadnje doba za priredbu koncertata i predstava u korist „Crvenog Križa“, iz same umjetničke pobude i iz ljubavi prema plemenitoj svrsi.

Kao izvrstan violinista, od finese i melodioznosti, iskazao se je i ovaj put gosp. Siegfried Mayer izvedbom Dvoržakovih „Humoreska“ i Vinarskeve „Polonaise“, interpretiranih umjetničkim ukusom. Isto tako hvale vrijedna je i gdjica Rina Raimondi, koja se, i ovaj put kao uvijek, iskazala virtuosnom violinistom, posebice sa svoje vrstne tehnike, tako da je bila izazvana, da općinstvu ponovno pruži glazbenog užitka. Svaka čast i priznanje ide i gdjicu Sylvu Raimondi kao pratilicu na glasovinu. U velikoj je bilo aplaudirani i trio za glasovir, violin i cello Beethovenove „Andante pete simfonije“, izveden od gdje Hoffman i od gdjica Rine i Sylve Raimondi.

Kako smo već javili, od koncerta je uništo za „Crveni Križ“ 2.300 kruna.

Ovim koncertom gdjica Mazzoleni i gosp. Pattiera oprostite se od gradjanstva; prva da nastupi svoj angažma u Italiji, drugi dan da vrši svoju vojničku dužnost. Zahvalni za vanredni umjetnički užitek, što nam priuštite, želimo im od srca, da ih zvijezda sreće nikada ne ostavi.

Posebice pak glede gdjice Mazzoleni, milo nam je što možemo istaknuti, da kakvih predrasuda, o kojima smo nešto nataknuili prigodom prvog koncerta, kod umjetnice nema i da je ona vrlo rado bila prihvatila poziv za gostovanje u kraljevskom kazalištu u Zagrebu, ali je ono izostalo krivnjom same kazališne uprave.

Umjetnicima neka je sretan put i do vidova!

Sunce od Klenka.

U drugoj polovici mjeseca oktobra godine 1786. dogodilo se je čudo, koje se opazalo u čitavom kinjastom vinorodnom Srijemu, a najbolje se vidjelo u malom selu Klenku. Bilo je to oko jedan sat poslije podne. Spustila se taj dan magla od neba do tala, kad se najednom razidje i sunce zasje u najvećem sjaju i krasu nad Savom. Činilo se, kao da se do žarko nebesko tijelo spušta na zemlju, tako je bilo blizu zemaljskoj dolini suza. A najčudnije je bilo to, što je to sunce puštalo naprama Klenku najjači plameni snop svoga gorućega zlata, kao da je htjelo ovom seocu iskazati osobitu milost. Ali na istok je sunčani kolobar pokazivao jedan tamni trak, koji se protezao preko rijeke i iščezavao iza Šabca. Ova je pojava trajala samo nekoliko minuta, a onda oblaci sakriše sunce i magla se opet spusti. Ova rijetka nebeska pojava bila je povodom, te se je u Klenku i u čitavom Srijemu svakojako gatalo, što bi to moglo značiti. Svako je bio prozet uvjerenjem, da to znači nešto izvanredno. Ali što niko pravo nije znao reći. I svijet podje k starom Jakovu Šorminu, koji je bio na glasu, da umije govtati. I stari je Jakov Šormin tu pojavu okvao razjasnio: Pojava je potrajala pet i po minuti. To hoće reći, da će nakon što mine pet mjeseci, nad Klenkom zasjati sjajno sunce, a to je sunce car, koji će iz Klenka prebaciti u Šabac toliko oružja, dok sav ne potamni. Svijet je kimao glavom na to proćinstvo. Što da car radi u Klenku? Ali dodje vrijeme, te se Šorminovo prorovištvo ispuni i njegova se slava po svoj zemlji prosu.

Šorminovo prorovištvo potvrđiše povjesni dogodjaji i prikazaše u pravom svjetlu. Na 30. marta 1787, dakle upravo pet mjeseci iza kako se je pojavila ona sunčana slika, došao je u Klenak car Josip II., praćen od mladog nadvojvode Franje, kasnije zadnjeg cara rimsko-njemačkog. To je bio radost i veselje po svoj Hrvatskoj i Slavoniji, a poglavito u srijemskim lugovima. Skoro nisu to vjerovali. Sa svih strana vrvi je svijet, da vidi cara licem u lice, o kojem je već čuo toliko pričati. A cara je ovamo vodila visoka politika i neke osobne aspiracije. Kada se sastao sa caricom Katarinom Ruskom na Chersonu, bilo je zaključeno, da se Porti navjeste rat. I to je već bilo učinjeno i austrijske su čete već stajale na turskoj sada srpskoj granici. A car Josip II. je ovamo pohitao, da sam preuzme vrhovno zapovjedništvo nad glavnim vojskom. Za to je on imao osobitih razloga. Došlo mu je naime do ušiju, da se u vojsci ni u općinstvu ne drži puno do njegovih vojničkih sposobnosti. Općenito je govorilo o tome, da nije vojnički car, jer je vidio svoje dužnosti kao vladar samo u ispunjavanju gradjanskih zadatka, a za vojništvo da mu nije preostajalo puno vremena. Zato je car Josip II. gledao prigodu, sa s jednim udarcem učini, da svijet dobije

bolje mnijenje o njegovom vojničkom znanju i umjeću i taj željeni povod našao je u ratu sa Turskom.

Odmah drugi dan, kako je stigao u Klenak, dao je car Josip II. zapovijed feldcajmajstru Rouvroy-u, da zauzme Šabac. Ele, opet je počeo boj za ovaj grad, za koji se stojičea borilo. Već Matija Korvin hrvao se je sa Sultanom Mahmudom godine 1471. za posjed ove tvrđjave. Pret, jedan ugarski ratnik, opisuje opširno „taj izvrsni veliki jurš kako su kraljevske čete prvih dana januara ostavile s ove strane iščaćeni logor, kako su prešle na desnu obalu Save i navale, kako je za tjem kralj zapovijedio sa ladjama, opremljenim s topovima, u opkoje i bombardirati tvrđje. Na 15. februara otvorio je neprijatelj kapije. 700 je Turaka stupilo u službu kralja, ali kralj nije mogao iskoristiti uspjeh, jer su ga splekte ostrogonskog primasa pozivale natrag u domovinu. Od toga doba mijenjao je Šabac još često gospodare, dok nije godine 1521. ostao trajno u rukama Turaka. Godine 1695. bio je osvojen od grofa Guida Starhemberga. Godine 1717. bio je opet pozorištem ljutih bojova, kada je opsjedao tvrđje pukovnik Diller. Mirom u Požarevcu pao je Šabac u austrijske ruke na dulje vremena. Ali godine 1737. plane opet rat i bude takodjer zaključen u ovom gradu. Odatle je otišao nesretni Seckendorff kao državni zarobljenik u Beč. Ali svi drugi vrhovni zapovjednici za njim vojvoda Lotariški nije mogao puno učiniti. Zapovjednik Šabca grof Valvazor bio je od maršala Wallisa ostavljen bez pomoći, princ Hildburghausen bio je predateko i grad je pao u osmanske ruke godine 1739.

General Rouvroy dao se je odmah na posao. Prešao je na desnu obalu Save i Turci se povukoše. Austrijanci su pošli za njima, ali su im smetale u akciji poplave. Tada je Šabac imao drugije lice, nego danas.

„Zaslon“ 85 metara visok, u kojem su prije toga obitavali samo kršćani, pravi Šabac, bio je rastavljen od muslimanskog dijela močvarnim „šabačkim poljem“. Kad bi Sava i Jere izasli činilo se mjesto nezauzeto. U sred opkopa nepravilni četverokut grada sa kulama i opkopa, zvan Begir dedne. Gusta suma Kitog, utvrđena predgrađja Ciganska i Pajta, visovi Bogaća i Dumaca — sve je to bila silina zapreka za navalu. To nije baš bio lahak posao za Rouvroya: Na 18. aprila 1787. dođe car Josip II. pred opkoje. Prati li su ga nadvojvoda Franjo i feldmaršallajtnant Lacy. Car je sam preuzeo vodstvo. I brzo se pokazao, da je bio temeljito dorasao svojoj zadaći. Svaku je malenkost znao. U grmljavinu topova prešao su čete u redu. Prednja straža bili su rečki dobrovoljci pod kapetanom Sokolovićem. Više je čuprija na jurš uzeto i protivnik se povuče u grad. Na zapovjed carevu nastupile su na 21. aprila tri kolone i stajale su već poslije podne na istoj visini, kao tvrđjave. Prva kolona pod grofom Mitrovskim uzela je za jurš predgrađe Pajtu i zapalila ga. Neprijatelj je sasuo na tu kolonu žestoku vatru. Car je bio u najprednjim redovima. Jedan komad taneta pao je dva koraka od njega i ubio tri vojnika. Ali je car i dalje ostao u najgušćoj vatri. Još dva dana dao je car Josip II. juršati, a na 23. zapovijedi općenito napredovanje. Palanka bude zapaljena a posada pobježe u grad. U priliku upotrijebi car pregleda pojedine pozicije i svagdje je bio na čistu, da je sudbina grada zapečaćena. Tada car pošalje trubljača pred gradske zidine i pozove posadu, da se preda. Odgovori mu sa salvom iz pušaka. On zapovjedi ponovno bombardiranje i neprijatelj nije više imao drugog izlaza nego da se preda. Nakon duljeg parlamentiranja kapitulirao je grad. Posada sa časticima, kojima je car pustio sablje, bila je zarobljena i odučena u Petrovaradin. Oko 1000 žena, djece, kadija i imama otišlo je u Zvornik. Bilo je ganjativno pogledati, kako se ovo šareno mnoštvo baca na koljena pred cara

i zahvaljuje mu, što im je poklonio život i dozvolio slobodan odlazak. — Djelo je uspješno. Zaplijenjeno je šesnaest topova, mnogo municije i više zastava, ali živeći za nije našlo. Odatle je car Josip II. otišao u Zemlin, da savlada Beograd.

Zauzeće i oslobodjenje Šabca bilo je jedino djelo oružja cara Josipa II., ali je i povedeno u velikom stilu. Njegovi žestoki protivnici morali su priznati, da je onaj, koji je u miru stvorio toliko novotarija za dobro svojih podanika, također i u ratu ljudina, ne samo kao vojskovođa prvog reda, nego i borovnik bez prihora i straha. Da li mu je bila poznata priča o prorokovanju, o tome nema ništa u knjizi. To je baš u naravi velikoga čovjeka, da se ne samo snađe također u stvarima, koje su mu inače daleko, nego da može i znamenito djelo izvesti. To je car Josip II. dokazao pred Šabcem. Ali tamo na Savi gdje su nedavno naše čete izvojevale sjajne pobjede, tamo su nastale mnoge legende o caru Josipu II. i o suncu od Klenka.

Tko još nije zahtevao izjašnjenje o nabavi izvrstne turske srečke, onaj ga može dobiti odma, pak naruči li onda srečku, u sretnom on može slučajno da šnjom već 1. prosinca pogodi **400.000 franaka!** SREČOVNO ZASTUPSTVO 30, LJUBLJANA.

Grad i okolica.

Općina šibenska za ratni zajam. Općinski upravni odbor u sinoć obradivši sjednici zaključio je, da općina šibenska doprinese ratnom zajmu iznos od K 10.000.

Kako čujemo, u građanstvu je za ratni zajam veliki interes. Jadranska banka očekuje prospekte te će javnost o tome obznaniiti.

Za naše ranjenike doprinio je gosp. Joso Trilaja K 2, da počasti uspomenu rajnika Iva Kulića.

U pisarni Josipa Jadronje doprinijeli su gosp. Juraj i Vinka Cocco c. kr. finan. viši preglednik, da počasti uspomenu anđjelka Iva Kulića, dao krune 3.

Nadalje pokloniše: gđja Edvige Jelić rođj. Rossi jednu ponjavu; Samostan sv. Frane 14 pari bječava.

† Juras Ante pk. Šime preminuo je prekinuo u 79: god. života, a jutros sahranjen. Vijeći mu mir, a uciviljenoj obitelji naše saučesće!

Ranjeni vojnici. Nadalje su prispjeli: Zečević Petar iz Vrlike, Vučić Marko iz Jasenica (Obrovac), Perić Andrija iz Promine i Bahić Ivan iz Sinja.

Pobožnost. Danas kao na blagdan bl. Gospe od zdravlja mnogo pobožnoga svijeta pristupilo je svetim Sakramentima, građanskog i vojničkog.

Već dva dana nema pošte sa sjevera. Ni prekinuo ni sinoć pošta, koja dolazi Steinbeisovom željeznicom, nije stigla, tako da od srijede večer ne primamo bečkih, zagrebačkih, tršćanskih i drugih novina. Veliki snijeg spriječio je promet.

Knin-Prijedor

vozni red Steinbeisove željeznice valjan od 10. listopada 1914.

Vlak 2.

Knin	odl. 1 00	pop.
Strmica	dol. 2 00	"
	odl. 2 10	"
Tiškovac	dol. 3 10	"
	odl. 3 20	"
Vaganj	dol. 4 16	"
	odl. 4 30	"
Hrnjadi	dol. 5 03	"
	odl. 5 10	"
Drvar	dol. 6 10	več.

Prenoćenje.

Drvar	dol. 6 00	p.p.
Spitzer	dol. 6 30	"
	odl. 6 40	"
Pasjak	dol. 7 08	"
	odl. 7 10	"
Ostrelj	dol. 7 56	"
	odl. 8 10	"
Srnetica	dol. 9 34	"
	odl. 9 44	"
Bravsko	dol. 11 15	"
	odl. 11 25	"

Grmeč	dol. 12 29	"
	odl. 1 18	"
Križanje s vlakom 1.		"
Sanica	dol. 2 54	"
	odl. 3 04	"
Čaplje	dol. 4 06	"
	odl. 4 40	"
Sanskimost	dol. 4 25	"
	odl. 4 40	"
Prijedor	dol. 5 50	"

Vlak 1.

Prijedor	odl. 8 30	p.p.
Sanski most	dol. 9 40	"
	odl. 10 00	"
Čaplje	dol. 10 17	"
	odl. 10 20	"
Sanica	dol. 11 27	"
	odl. 11 40	"
Grmeč	dol. 1 16	pop.
	odl. 1 30	"

Križanje s vlakom 2.

Bravsko	dol. 2 34	"
	odl. 2 44	"
Srnetica	dol. 4 15	"
	odl. 4 30	"
Ostrelj	dol. 5 54	"
	odl. 6 10	"
Pasjak	dol. 6 56	"
	odl. 6 57	več.
Drvar	dol. 7 48	"
	odl. 7 00	p.p.
Kamenica	dol. 7 30	"
	odl. 7 40	"
Hrnjadi	dol. 8 10	"
	odl. 8 15	"
Vaganj	dol. 8 48	"
	odl. 8 58	"
Tiškovac	dol. 9 54	"
	odl. 10 04	"
Strmica	dol. 11 04	"
	odl. 11 14	"
Knin	dol. 12 12	"

Knin-Prijedor km. 232. Cijene II. razred K 14—, III. razred K 9-30.

2 sobe sa pokuštvom

po mogućnosti NA OBALI traži se odmah. Obavjesti daje uredništvo „Hrv. Misli“.

NAJMODERNIJE POSJEJNICE
IZRADJUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU
U. Z. S. O. J.

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Veluluka
ŠIBENIK.
Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

PREDPLAČUJTE SE NA
„HRVATSKU MISAO“.

Naslov za brozovaje: „JADRANSKA“
CENTRALA U TRSTU
Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spiljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno ve-resijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvrćene založnice umovuju se kod Jadranske Banke u Trstu i svih njezinih podružnica.

Dionička glavница K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te de-ziva i valuta. — Osiguravanje efekata protiv gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odre-zaka i izvučeni vrijednosnih papira. — Kredita pisma, čekovi, vagla, napunice. — Predjmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srećke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjeres. — Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU
u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavao, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. — Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ
TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela

Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA
ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENCANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

SINGEROV ŠIVAČI STROJ

kojim se može šivati, vezti i vrpsti.

Singer Comp. šivači strojevi
dioničko društvo
ŠIBENIK, Glavna ulica.